

تتراسیکلین و ازدیاد اوره خون *

مجله علمی نظام پزشکی

سال سوم ، شماره ۱ ، صفحه ۶۸ ، ۱۳۵۱

دکتر سیروس اهتمایی **

دزیدراتاسیون ، حالت تشنگی و مرگ بعلت نارسائی کلیه را گزارش کردند .

Shill و همکاران این درمان را در بازده بیمار کلیوی باشدتهای مختلف بصورت خوراکی تجربه و در هر یازده مورد افزایش اوره خون با شدتهائی متناسب با درجه ضایعه کلیه را گزارش کردند. در این بیماران افزایش دیورز و کاهش وزن نیز گزارش شده است. بنظر میرسد دیورز ذکر شده بعلت دفع سدیم باشد . این گروه نیز افزایش اوره خون را بعلت خاصیت ناشناخته شده ضد آنابولیکی تتراسیکلین بر اسیدهای آمینه عنوان کرده اند .

C. R. P. George, R. A. Evans در گزارش دیگری علاوه بر اوره کراتینین پلاسما و نقصان Clearance کراتینین کلیه را گزارش کرده اند . از اینکه بالا بودن اوره همیشه تقریباً با اختلالات کلیوی همراه خواهد بود شکی نیست ولی هیچگاه این عارضه را نبایستی با عوارض زود گذر تتراسیکلین مخلوط کرد. ضمناً نبایست فراموش کرد که Anhydr 0-4. Epi-Tetracycline که حاصلی از تتراسیکلینهای مانده و تاریخ گذشته است، عوارضی شبه سندرم فانکونی میدهد .

در سال ۱۹۷۰ J. Little, R. R. Balely ملاحظه کردند که تنها Doxycycline از تتراسیکلینها اثری در میزان اوره خون ندارد . این دارو در بیمارانی بامیزان اوره بین ۵۰ و ۲۰۰ تجربه شده و در هیچ مورد افزایشی مشاهده نشده است. بنظر میرسد این عمل بعلت محدود بودن زمان ماندگاری دارو در خون باشد.

مطالعات اخیر ثابت کرده است که ترکیبات تتراسیکلین موجب بالا رفتن اوره خون شده حتی در بیماران کلیوی با نارسائی شدتهای مختلف ممکن است ، باعث وقفه کامل کلیه گردد.

از هشت بیمار تحت درمان با تتراسیکلین ، بدون سابقه عارضه کلیوی ، بمقدار ۱-۲ گرم در روز ، هفت مورد افزایش واضح اوره خون گزارش شده است (M.E. Shill) . چون در این بیماران کراتینین پلاسما بدون تغییر باقی مانده بود بنظر میرسد این افزایش ازت غیر پروتئینی بعلت خاصیت ضد آنابولیکی تتراسیکلین بوده که در نتیجه موجب نقصان مصرف اسیدهای آمینه جهت سنتز پروتئینها میشود .

همچنین در دو بیمار داوطلب تحت درمان با Demethyl Chlor Tetracycline خوراکی ، در یک مورد افزایش اوره و نقص قدرت Clearance کراتینین گزارش شده است.

در حال طبیعی قدرت ماندگاری تتراسیکلین در خون در حدود ۸/۵ ساعت است. در نارسائیهای کلیه از ۵۷ تا ۱۰۸ ساعت و در یک مورد بیمار کلیوی هشت روز پس از قطع درمان میزان غلظت دارو در خون بالا بوده است.

بنابراین جای تعجب نخواهد بود اگر عوارض سمی این دارو در بیماران کلیوی شایع تر باشد .

در سال ۱۹۵۲ J.C. Bateman و همکاران ، ضمن تحقیق درباره اثر Antimitotic آنتی بیوتیکها در بیماریهای بدخیم ، در ده مورد بیماری که تحت درمان با تتراسیکلین وریدی بودند هشت مورد عوارض افزایش سریع اوره خون همراه با سقوط فشار خون ،